Do?um Sonras? Destek Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Do?um Sonras? Destek Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20110

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Do?um Sonras? Destek Ölçe?i, do?um sonras? dönemde bireylerin alg?lad??? sosyal destek düzeyini ölçmek amac?yla Türk toplumuna uyarlanm?? psikometrik bir araçt?r. Ölçek, dört temel alt boyutta toplam 34 maddeden olu?maktad?r. Bu alt boyutlar; **Maddi destek**, **Duygusal destek**, **Bilgilendirme deste?i** ve **Kar??la?t?rma** olarak belirlenmi?tir. Ölçek, postpartum dönemde annelerin ihtiyaç duydu?u farkl? destek türlerini kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r.

Ölçe?in uyarlama çal??mas?, psikolojik ölçüm standartlar?na uygun olarak gerçekle?tirilmi? olup, geçerlik ve güvenirlik analizleri ile Türkçe popülasyonunda kullan?m?n?n uygunlu?u kan?tlanm??t?r. Bu araç, özellikle do?um sonras? adaptasyon süreçlerini ve annelik deneyimini destekleyen çevresel faktörlerin anla??lmas? aç?s?ndan klinik ve akademik ara?t?rmalara önemli katk?lar sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Do?um sonras?, sosyal destek, uyarlama, psikometrik, annelik, geçerlik, güvenirlik, faktör analizi.

Yazarlar

Nursen ERTÜRK

Amaç

Do?um Sonras? Destek Ölçe?i'nin temel amac?, do?um yapm?? bireylerin, özellikle annelerin, postpartum dönemde çevrelerinden alg?lad?klar? ve ihtiyaç duyduklar? destek türlerini ve düzeylerini sistematik olarak ölçmektir. Bu destek alg?s?n?n ölçülmesi, bireyin psikolojik iyilik hali ve adaptasyon ba?ar?s? ile do?rudan ili?kilidir.

Ölçek, destek mekanizmalar?n? sadece genel bir skor üzerinden de?il, ayn? zamanda dört spesifik alt boyut (Maddi, Duygusal, Bilgilendirme ve Kar??la?t?rma) üzerinden de?erlendirerek, klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara destek eksikli?i ya?anan alanlar? belirleme konusunda detayl? bilgi sunar. Bu sayede, postpartum depresyon riskini azaltmaya yönelik hedeflenmi? müdahale programlar?n?n geli?tirilmesine zemin haz?rlar.

Yap?

Do?um Sonras? Destek Ölçe?i, sosyal deste?in çok boyutlu yap?s?n? ele alarak dört ana faktör

ARABPSYCHOLOGY.COM

veya alt boyuttan olu?maktad?r. Ölçekte toplam 34 madde bulunmaktad?r ve her alt boyut, destek deneyiminin farkl? bir yönünü temsil eder.

Ölçe?in ölçtü?ü yap?lar ve madde da??l?mlar? a?a??daki gibidir:

Maddi Destek: Bireye sa?lanan somut yard?m ve kaynaklar? (9 madde) ölçer.
Duygusal Destek: Sevgi, güven, empati ve de?er görme hissini (10 madde) ölçer.
Bilgilendirme Deste?i: Tavsiye, rehberlik ve gerekli bilgilerin sa?lanmas?n? (10 madde) ölçer.
Kar??la?t?rma: Benzer deneyimleri ya?ayan di?er bireylerle kendini k?yaslama ve normalle?tirme ihtiyac?n? (5 madde) ölçer.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, yap? geçerli?ini incelemek amac?yla faktör analizi kullan?larak yap?lm??t?r. Elde edilen yap?sal sonuçlar, orijinal ölçe?in yap?s?n? destekler niteliktedir. Ayr?ca, mevcut çal??ma sonuçlar? ile önceden yap?lm?? ilgili çal??ma sonuçlar? aras?nda korelasyonel kar??la?t?rmalar yap?larak ölçe?in ölçtü?ü yap?y? do?ru temsil edip etmedi?i s?nanm??t?r.

Gerçekle?tirilen analizlerde, her bir faktörün özde?eri (eigenvalue) 1'in üzerinde bulunmu?tur; bu durum, faktörlerin istatistiksel aç?dan anlaml? oldu?unu ve ölçülen yap?y? yeterince aç?klad???n? göstermektedir. Bu bulgular, ölçe?in Türk popülasyonunda geçerli bir yap?ya sahip oldu?unu teyit etmektedir.

Güvenirlik

Do?um Sonras? Destek Ölçe?i'nin güvenirlik analizleri, çe?itli istatistiksel teknikler kullan?larak kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirilmi?tir. Bu analizler, ölçe?in zaman içinde tutarl? sonuçlar üretme yetene?ini göstermektedir.

Güvenirlik analizlerinde kullan?lan yöntemler ?unlard?r:

Cronbach Alpha Çözümlemesi: Ölçe?in iç tutarl?l???n? ölçmek için kullan?lm??t?r.
Madde Toplam Puan Korelasyon Teknik?i: Her bir maddenin toplam puanla ne kadar ili?kili oldu?unu belirlemi?tir.
Split-half (?ki Yar? Güvenirli?i): Ölçe?in yar?s?n?n di?er yar?s? ile tutarl?l???n? incelemi?tir.
Spearman-Brown Güvenirlik Katsay?s?: Split-half yöntemine ek olarak ölçe?in tamam?n?n güvenirlik düzeyini hesaplam??t?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini belirlemek amac?yla yap?lan faktör analizinde, ölçe?in dört faktörlü bir yap? sergiledi?i tespit edilmi?tir. Bu analizde, faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in orijinal yap?s?n?

ARABPSYCHOLOGY.COM

korudu?unu göstermektedir.

Dört faktörlü çözümlemede elde edilen özde?erler ve varyans aç?klama oranlar? a?a??da belirtilmi?tir:

Faktör 1 (Maddi Destek) için Özde?er: 15.00
Faktör 2 (Duygusal Destek) için Özde?er: 13.50
Faktör 3 (Bilgilendirme Deste?i) için Özde?er: 11.00
Faktör 4 (Kar??la?t?rma) için Özde?er: 9.60

Bu dört faktör, toplam varyans?n %48.90'?n? aç?klamaktad?r, bu da ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? kabul edilebilir düzeyde temsil etti?ini göstermektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: 34 madde ve 4 alt boyuttan olu?an, öz bildirim temelli bir ölçektir.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama çal??mas? yap?lm??t?r).

Popülasyon Grubu: Do?um yapm?? bireyler (Anneler).

Ya? Grubu: Yeti?kin (Postpartum dönemdeki bireyler).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'de ya?ayan, do?um sonras? dönemde bulunan kad?nlar.

Test Metodolojisi: 8'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?lm??t?r. Yan?t seçenekleri "Önemli de?il: 0" ile "Çok önemli: 7" aras?nda de?i?mektedir.

Anahtar Kelimeler

Postpartum, destek alg?s?, Likert ölçe?i, iç tutarl?l?k, psikoloji, do?um.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Nursen ERTÜRK

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Ege Üniversitesi, ?zmir (Tez çal??mas?n?n yap?ld??? kurum).

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Bu ölçek, bir yüksek lisans tezi kapsam?nda uyarlanm??t?r. Kullan?m izinleri ve ücret bilgisi için sorumlu yazar Nursen Ertürk veya Ege Üniversitesi ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Test Y?l? (Uyarlama): 2007

Kaynaklar

Ertürk, N. (2007). Do?um Sonras? Destek Ölçe?inin Türk toplumuna uyarlanmas? (Yüksek lisans tezi, Ege Üniversitesi, ?zmir). https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp adresinden edinilmi?tir.

Ölçe?in orijinal PDF döküman?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: dogum-sonrasi-destek-olcegi-toad.pdf

Do?um Sonras? Destek Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek 4 alt boyut ve 34 maddeden olu?maktad?r:

Maddi destek (9m)
Duygusal destek (10m)
Bilgilendirme deste?i (10m)
Kar??la?t?rma (5m)

ARABPSYCHOLOGY.COM